VIDEO Metoda odioasă prin care au fost jefuite marile bogății ale României, descrisă de CIA

31

Daniel Guţă

82 live

Publicat: 25.02.2025 03:00

La opt decenii de la instaurarea primului guvern comunist, unele locuri din România păstrează încă amintirea sovromurilor prin care cele mai prețioase resurse ale țării au ajuns atunci sub controlul sovieticilor.

Ciudanovița, una dintre localitățile miniere ridicate în trecut de Sovromuraniu. Foto: Daniel Guță.

În 1945, anul în care a fost instaurat primul guvern comunist din România, condus de Petru Groza și controlat de sovietici, a fost deschisă calea Uniunii Sovietice spre

înființate în perioada următoare, „sovromurile" au fost mijlocul prin care în următorul deceniu România a fost secătuită de unele dintre marile sale bogății, în timp ce imperiul de la răsărit și-a asigurat monopolul asupra acestora, arătau documentele vremii.

„Când condiţiile politice potrivite au fost create în România, Uniunea Sovietică, la „cererea" Guvernului României, a fost de acord, ca un semn al unei prietenii sincere şi generoase, să ofere un ajutor poporului român, prin crearea întreprinderilor mixte româno-sovietice, sovromurile. România a fost primul stat care a garantat asemenea relaţii. Angajamentul legal care stătea la baza sovromurilor a fost cel ca fiecare parte să controleze 50 la sută din companiile create. Însă sovieticii au manipulat capitalul şi bunurile de investiţii atât de mult încât controlul românesc nu a putut ajunge la 50 de procente", se arăta într-o notă secretă din 1949, a Agenției Centrale de Infromații (CIA) a Statelor Unite ale Americii (SUA).

Companiile româno-sovietice înființate în primii ani de comunism erau reprezentate în mod egal, în conducere, de români și sovietici.

Aparent exista un echilibru între acționari, însă conducerea sovromurilor era la Moscova, directorii lor erau sovietici, iar oficialii români aveau un rol consultativ, în managementul economic al sovromurilor. România își punea la dispoziție resursele și infrastructura, iar sovieticii contribuiau cu specialiști, personal tehnic, proiectanți, echipamente și mașinării și se ocupau de organizarea și planificarea activităților.

„Sovromurile au prioritate faţă de întreprinderile române de stat, în aprovizionare, finanţare, export şi alte domenii de activitate. Sovromurile sunt planificate separat, cu priorităţi şi privilegii. Au un control independent al exportului, care include volumul bunurilor ce este exportat. În ţările străine, ele preferă să negocieze prin companii sovietice sau mixte. Sovromurile sunt finanţate prin banca de stat. Finanţarea investiţiilor, un secret bine păzit, este făcută în valută, prin ministerul de Finanţe, printr-un fond secretîncredinţat ministrului Vasile Luca. Metoda standard de

pentru motive bine fundamentate", informa un alt raport al CIA, din 1951.

Un parteneriat semnat între România și Uniunea Sovietică în mai 1945, cu scopul oficial de a gestiona recuperarea datoriilor României faţă de URSS, estimate la 300 de milioane de dolari a dus la înființarea primelor sovromuri.

În anii următori societățile româno-sovietice aveau un rol tot mai important în economia României, iar potrivit unor istorici au reprezentat o formă de exploatare durabilă și convenabilă de către sovietici a economiei românești.

Transporturile pe Dunăre aproape interzise localnicilor

Din 1945, infrastructura de navigație a României a fost pusă la dispoziția sovieticilor odată cu înființarea Sovromtransport, care controla principalele rute de navigaţie, porturile Galaţi, Constanţa, Brăila şi Giurgiu de pe Dunăre și șantierele navale de la Drobeta Turnu Severin, Constanța, Galați și Brăila.

„Scopul societății pe acțiuni de navigație sovieto-română Sovromtransport este administrarea și exploatarea de transporturi fluviale și maritime; folosirea de porturi fluviale și maritime române; organizarea și comunicații fluviale și maritime ; industria și construcțiuni și reparațiuni navale precum și operațiuni expediție și operațiuni comerciale, în comision, pe teritoriul României și în străinătate", arăta actul de înființare al Sovromtransport.

Între timp, miile de bărci care puteau fi văzute pe Dunăre în zona Orșovei, Severinului și Porților de Fier, folosite de localnici la pescuit și plimbări, au dispărut, fiind interzise în primii ani comunist, iar localnicii care își câștigau existența din pescuit au fost alungați. Oamenii nu mai aveau permisiunea nici să își ia apă din Dunăre pentru folosul personal, arătau unele mărturii.

Fluviul Dunăra. Foto: Daniel Guță. ADEVĂRUL

Tot în 1945 a apărut și societatea TARS (Transporturile Aeriene Româno-Sovietice), menită să gestioneze aeroporturile și linii de transport din Bucureşti către Baia Mare, Timişoara, Iaşi, Cluj, Oradea şi Constanţa.

Petrolul românesc, acaparat de sovietici

Până la sfârșitul anului 1945 au intrat în activitate și Sovrombanc și Sovromasigurări, care se implicau în economia și finanțele României.

Înființată în 1945 și condusă de sovietici, Sovrompetrol a reușit în scurt timp să absoarbă toate companiile petroliere din România, în ciuda opoziției unor companii occidentale care gestionau exploatările din România.

Înainte de război, România avea una dintre cele mai dezvoltate industrii petrolifere din lume, cu o tradiţie începută la mijlocul secolului al XIX-lea. În 1943, potrivit unor rapoarte ale CIA, producţia anuală de petrol din România depăşea 5,2 milioane de tone.

Câmp petrolier în anii interbelici. Ilustrată de epocă.

„Uniunea Sovietică ar fi putut să-şi valorifice singură întreprinderile ce a dobândit la noi, ca succesoare a bunurilor germane, dar a preferat să ne facă oferta unei colaborări pentru a întări legăturile economice cu ţara noastră şi a ne ajuta, în măsura posibilităţilor ei, care ştim că sunt foarte mari, la dezvoltarea industriei noastre petroliere", arăta Dorel Dumitrescu, reprezentantul român al societăţii Sovrompetrol.

Unele rapoarte ale CIA arătau că în primii ani de comunism, România producea circa 4 - 5 milioane de tone de petrol anual, dar resursele erau gestionate de sovietici. Circa un sfert din producție rămânea în România, în timp ce exporturile de petrol în URSS se făceau la prețuri modice.

„Sovrompetrol se compune astăzi din nouă rafinării localizate în România: fosta Astra Română, Orion, Petrolmina şi Noris; Vega; Româna Americană Teleajen;

rafinăriile din țară, iar aproape 90 la sută din producția sa din acea vreme, estimată la peste 200.000 de tone de petrol lunar, era trimisă în Uniunea Sovietică, restul fiind folosită de România, arăta același document.

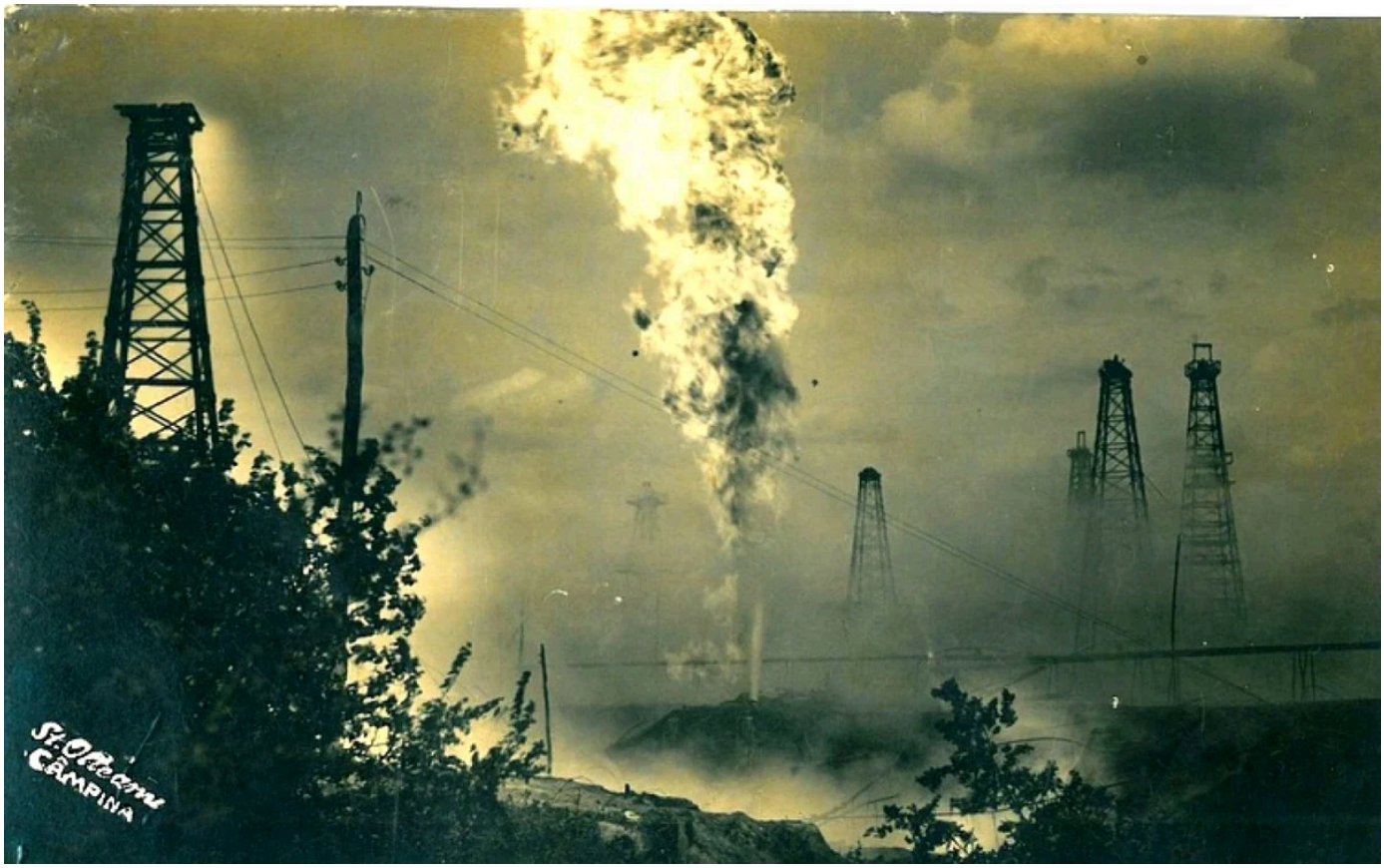

Câmpina. Foto: Delcampe.net

Citeşte şi: Secretele „perlelor“ industriei româneşti din anii interbelici. Cum au ajuns marile uzine pe mâna sovieticilor

„Întreprinderile Sovrom includ transportul maritim, fluvial şi rutier, exploatarea lemnului, a petrolului, a oţelului şi a multor alte resurse. Întregul proces al exploatării poate fi indicat în practicile stabilite în producţia de petrol. Aproape 80 la sută din ariile de producţie sunt sub controlul Sovrompetrol. Producţia se află exclusiv sub controlul sovietic, dar munca de explorare şi de găsire a noi câmpuri de producţie este făcută de societăţi româneşti. În acest fel, costul descoperirii este suportat de

Societatea Sovromlemn a fost înființată la începutul anului 1946, iar printre prioritățile sale s-au numărat tăierea pădurilor seculare din România.

Până la mijlocul anilor ´50, când sovromurile au fost desfiinţate, cea mai mare parte a lemnelor şi a mărfurilor rezultate din exploatările de pădure din România a fost trimisă în URSS ca despăgubiri de război, sau în urma unor schimburi comerciale, la preţuri derizorii.

Păduri virgine, seculare şi din ariile protejate ale ţării au fost rase în acei ani, pentru totdeauna, arătau documentele de arhivă, doar materia primă şi produsele cele mai de calitate fiind acceptate pentru a fi trimise în URSS.

Arbori seculari. Foto: Daniel Guță. ADEVĂRUL

valorifica toate aceste păduri. Vom avea de construit și reconstruit multe fabrici, acolo unde nevoile economice vor cere", arăta inginerul Vasilev, directorul sovietic al Sovromlemn, în 1946.

În anii '50, Sovromlemn controla 30 de uzine forestiere, unele naţionalizate, şi peste 100 de gatere, toate lucrând pentru export spre URSS. Cele mai multe dintre exploatările controlate de Sovromlemn se aflau în sudul Bucovinei, în nordul Moldovei, în văile Trotuşului, Bistriţei, Dorna şi Putna - regiuni care produceau cherestea de calitate excelentă.

„Pădurile din România se află într-o situaţie foarte rea. Guvernul comunist a fost de acord să aplice Planul sovietic pentru distrugerea completă a pădurilor. Am fost informaţi de un specialist din acest domeniu, care a lucrat 20 de ani în industria lemnului şi a exploatărilor forestiere, că lemnul tăiat în România este exploatat fără reguli şi fără limite. Păduri antice sunt retezate la pământ, fără a mai exista vreun ordin de reîmpădurire. În acest ritm va mai fi nevoie de 60 de ani pentru ca pădurile să îşi revină la normal. Tot lemnul este exportat în beneficiul Uniunii Sovietice, ca reparaţii de război", arăta o notă secretă din 1952, din arhivele RFE (Radio Europa Liberă), citând un fost director al exploatării forestiere din Oneşti.

Între 1945 şi 1951, conform unor documente din arhivele CIA, producţia exploatărilor forestiere din România s-a triplat, iar peste 40.000 de oameni au fost calificaţi ca muncitori forestieri, cei mai mulţi la începutul anilor ´50.

Resursele valoroase exploatate intens în anii '50

După lemn, finanțe și petrol, au intrat sub controlul sovieticilor și celelalte resurse naturale valoroase din România. Unul dintre ele a fost uraniul, a cărui exploatare a început în premieră în România, sub controlul complet al sovieticilor

Primele mine de uraniu din România au fost deschise la începutul anilor ´50, în munţii Apuseni, în ţinutul Maramureşului şi în Banatul Montan. Înainte de război,

exploatările intense.

În anii ‘50, zăcămintele şi uzinele din jurul lor s-au aflat sub controlul strict al sovieticilor, prin Societatea româno-sovietică „Sovrom Kvartit“ (Sovromura), iar minereul extras era sigilat şi trimis, sub pază armată, în Uniunea Sovietică, neexistând în aceste zone alte facilităţi de procesare şi rafinare a metalului.

În anii ‘50, zeci de mii de români au lucrat la extragerea minereului preţios, mulţi dintre ei fiind deţinuţi politici sau membri ai unor detaşamente de muncă forţată.

Metoda odioasă prin care au fost jefuite marile bogăţii ale României, descrisă de CIA

Citeşte şi: Obstacolul brutal pus în anii '80 la frontierele de vest: „Unii români s-au năpustit cu maşinile în barajele grănicerilor”

„Românii au fost cu hei-rupul, iar sovieticii au lucrat în general ca personal administrativ și de conducere a activității minelor. Ei dădeau ordinele și luau minereul, vezi doamne, ca datorie după război”, arăta un fost miner de la

relatările despre viaţa localnicilor din zonele miniere au lipsit din presa anilor ‘50. Unii foști directori din minele de uraniu estimau că România a livrat Uniunii Sovietice circa 20.000 de tone de uraniu metal, însă datele despre cantitatea metalului prețios extras din România anilor ‘50 au rămas secrete.

Aurul trimis în URSS

La fel ca uraniului, și aurul românesc ajungea în anii ‘50 în URSS. Exploatările miniere de aur au fost intensificate, iar mii de oameni au fost trimiși la minele din Apuseni (***video***), pentru a extrage într-o perioadă cât mai redusă rezerve importante de aur și argint, arătau unii cercetători.

„Întreaga producţie anuală de metale preţioase din România, circa două tone de aur şi opt tone de argint, este trimisă în Uniunea Sovietică. Se crede că aurul românesc acoperă, în parte, costurile operaţiunilor de spionaj şi propagandă ale Cominform (n.r. Biroul Comunist de Informaţii) în ţările occidentale. Minele de aur şi argint din România sunt în Baia Mare şi în regiunea Munţilor Apuseni, din Transilvania. Noua companie Sovrommetal le cere minerilor să lucreze 12 ore pe zi, în loc de opt. În toamna anului 1950, mai mult de 2.000 de ţărani din zonele miniere au fost recrutaţi forţat să muncească în aceste mine", arăta un raport al CIA, din 1951, păstrat în arhivele digitalizate ale instituţiei.

Societatea Sovromcărbune controla minele de cărbune din Valea Jiului, unde în scurt timp numărul lucrătorilor a crescut la câteva zeci de mii. Numeroși muncitori își riscau viața lucrând în condiții extrem de dificile. Aveau puține șanse să se plângă de starea în care erau aduși. La fel ca exploatările de uraniu și aur, și minele de cărbune erau militarizate.

„Securitatea a reuşit să prevină toate încercările de dezordine şi greve din regiune, dar acest lucru a putut fi făcut doar cu multă brutalitate. Un bărbat a fost arestat şi acuzat că a fost împotriva autorităţilor şi pentru că a criticat eşecul lor de a menţine drepturile muncitorilor şi reglementările sociale aşa cum au fost garantate în teorie", informau autorii unui raport CIA din toamna anului 1954.

Până în 1950 au mai fost înființate Sovrommetal, Sovromgaz, Sovromchim, Sovromconstrucţia, Sovromnaval, Sovrom Metale Neferoase, Sovromcărbune, Sovromtractor, Sovromutilajpetrolier, Sovrom Kvartit, dar și Sovromfilm - societatea responsabilă cu propaganda cinematografică.

Toate au fost desființate la mijlocul anilor '50, după moartea liderului URSS, Iosif Stalin, activitatea lor urmând să fie continuată de statul român.

Daniel Guța

Citește mai multe despre: cia uraniu

SOCIETATE

82 live

Top articole

Un potențial jaf de până la 300 milioane de euro se prefigurează în România. Chisăliță cere blocarea schemei din PNRR 18

ECONOMIE 18

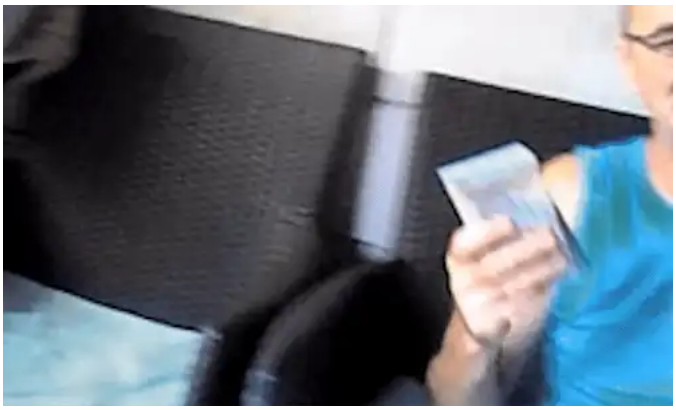

VIDEO Cum luau șpagă greii din Portul Constanța. Filmări bombă cu caracatița infracțională 1

CONSTANŢA 1 12:41

EVENIMENTE 51 11:03

POLITICĂ 3 10:57

Valentina Pelinel și-a dus copiii în vacanță la Miami! S-au reunit frații: „Sufăr și eu când îi văd suferind”

CLICK.RO

Mariajul dintre Charles și Diana, blestemat de la început! Semnele s-au arătat încă din luna de miere

OKMAGAZINE.RO 10:33

Partenerii noștri

Donald Trump vrea să pună capăt războiului din Ucraina cât mai repede, dar Vladimir Putin are alte planuri....

DIGI24.RO

Declarațiile femeii din București care și-a spălat copilul într-o căditță cu zăpadă. Medicii trag un semnal de alarmă

STIRILEPROTV.RO

Acești pensionari din România vor primi 125 de lei în luna aprilie. Cine se află pe listă

GANDUL.RO

actualul mentor și...

ANTENA3.RO

cumpărături!

FANATIK.RO

judecătorii despre Căli...

LIBERTATEA.RO

Piedone răspunde după ce a fost criticat de ministrul Rafila pentru controalele „ilegale” din spitale: „Pacienții sunt...

DIGI24.RO

"Mi-e rușine, nu aveam nicio etică. Am eșuat ca soț și ca tată". A recunoscut tot într-un interviu extraordinar

GSP.RO

Lipsește de pe lista candidaților! Anunț neașteptat, cu mai puțin de două luni înainte de alegeri

DIGISPORT.RO

Reacția șefului UPU Vâlcea, după ce un medic a numit pacienții "țărani" și "milogi": "Cum poți fi empatic c...

OBSERVATORNEWS.RO

Adio, sobe și șemineuri începând cu această dată. UE le interzice, inclusiv în România

CANCAN.RO

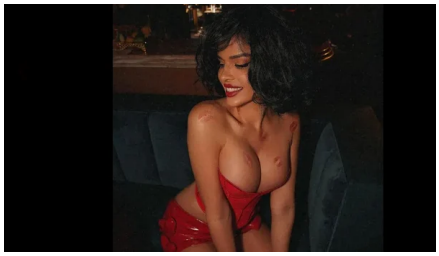

GALERIE FOTO. Apariție incendiară, într-un corset care a lăsat la vedere prea mult

PROSPORT.RO

Simona Halep a spus cine este "Mr. Perfect"

DIGISPORT.RO

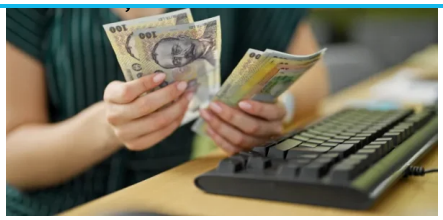

Job de boier, cu salariul de 12.000 de lei pe lună, fără facultate sau studii de specialitate. Românii pot obține locul de...

BUGETUL.RO

Nicoleta Luciu, mai ceva ca o puștoaică. A revenit la formele care au consacrat-o

EVZ.RO

Ce s-a întâmplat la locul accidentului lui Andrei Perneș. Sabrina, fosta soție, a făcut un gest sfâșietor: „N-o să mai f...

KANALD.RO

INCREDIBIL! Cum poate să arate Sandra Izbașa la 11 ani după ce s-a retras din gimnastică. Imaginile au scăpat pe...

PLAYSPORT.RO

Cum arăta apartamentul în care Ioana Tufaru s-a mutat cu chirie! "Plătim 1200 lei pe lună. Sperăm că ne vom descurca" |...

WOWBIZ.RO

Bomba momentului. Cristela Georgescu l-ar putea înlocui pe Călin Georgescu la alegerile prezidențiale

ROMANIATV.NET

BANI de la MINISTERUL MUNCII pentru 500 de mii de români! PENSIONARII și COPIII primesc SUMELE

MEDIAFLUX.RO

Verdict pentru Călin Georgescu. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție privind turului doi al alegerilor...

CAPITAL.RO

„Sufăr și eu când văd asta!” Valentina Pelinel, detalii unice despre cei nouă copii ai lui Cristi Borcea. Ce relație au, d...

AS.RO

"Mi-e rușine, nu aveam nicio etică. Am eșuat ca soț și ca tată". A recunoscut tot într-un interviu extraordinar

GSP.RO

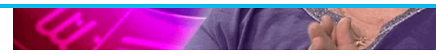

Minerva anunță o lună de foc pentru câteva zodii din horoscop. Vor fi afectate de evenimente neprevăzute. Iată și cin...

ACTUALITATE.NET

Anca Alexandrescu, acuzată de Recorder că a călătorit pe bani Nordis în străinătate. Explicația prezentatoarei emisiun...

ACTUALITATE.NET

Dan Negru a împlinit 54 de ani. De ce i se spune „Regele zgârciților”: „M-au miștocărit mulți.” Soției medic îi datorea...

CLICK.RO

Cutremurător! Un angajat regal povestește cum a reacționat Prințul William când a aflat de cancerul Prințesei Kate

OKMAGAZINE.RO

Siluete scheletice. Vedetele de la SAG Awards 2025 care au slăbit îngrijorător de mult

CLICKPENTRUFEMEI.RO

Simon Sebag Montefiore: „În vremuri tulburi, lumea se întoarce la puterea familiilor” / INTERVIU...

HI

Ultimele știri | Cele mai citite

Bătălia pentru Pokrovsk. Dronele ucrainene distrug liniile de aprovizionare...

Comandamentele ruse își redirecționează forțele de la Pokrovsk, pe măsură ce ofensiva de un an se blochează.

EUROPA 12:49

Anunțul făcut de

Iată ce rasă de câine ți se potrivește în funcție de zodie!

CLICKSANATATE.RO

2024 YR4 să lovească Pământul a fost redusă la zero datorită noilor date colectate duminică, 23...

ȘTIINȚĂ 12:47

Expert în combinații, Petre Buduru a fost prins în năvodul procurorilor. Fost...

Fost conducător la Farul, Dinamo și la Astra, Petre Buduru este socrul ex-fotbalistui stelist Dennis Șerban.

SPORT 12:47

VIDEO Cum luau șpagă greii din Portul Constanța. Filmări scandaloase cu caracatița...

Noi imagini video au apărut în dosarul șpăgilor date în Portul Constanța. Funcționarii au fost filmați fără să știe în timp ce luau...

CONSTANŢA 12:41

Performanța europeană a FCSB-ului a născut invidii. „Nu auziți că eu sunt ofticos? Am...

Performanța FCSB-ului în Europa nu i-a căzut bine rivalului Mihai Rotaru, de la Craiova.

la Consulatul Rusiei din Marsilia

Două persoane au fost reținute de autoritățile franceze în cadrul anchetei privind cele trei dispozitive lansate luni dimineaţă...

EUROPA 12:33

Oameni Fericiți Medici Buni

MedLife

Dr. Viorel Roșu, MedLife: ...

AGUM LA

Click!

Dan Negru a împlinit 54 de ani. De ce i se spune „Regele zgârciților”: „M-au mistocărit mulți.”...

OK! Magazine

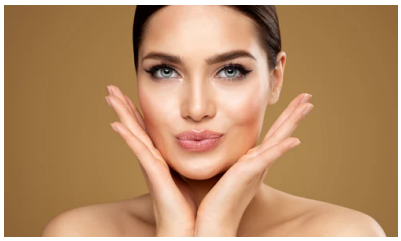

5 zodii de femei care îți vor marca viața pentru totdeauna, dacă ai ocazia să le iubești. Nu le vei uita...

Click! Pentru femei

Modul în care respiri poate dezvălui instalarea bolii Alzheimer

© Toate drepturile rezervate Adevarul Holding 2025